

Til utanríkismálanefndar Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Eyjafirði, 22. júní 2016

Efni: Umsögn um tillögu til þingsályktunar um staðfestingu samningi milli Íslands og Evrópusambandsins um viðskipti með landbúnaðarvörur, 783. mál á 145. löggjafarþingi.

Þann 31. maí sl. barst Landssambandi kúabænda til umsagnar tillaga til þingsályktunar um staðfestingu samnings Íslands og Evrópusambandsins um viðskipti með landbúnaðarvörur, mál nr. 783 á 145. löggjafarþingi.

Landssamband kúabænda tekur í öllum megin atriðum undir umsögn Bændasamtaka Íslands um málið. Samtökin telja þó ástæðu til að hnykkja sérstaklega á tveimur atriðum.

1. Undanfarna 12 mánuði er sala hérlendis á innlendum osti rúmlega 6.100 tonn. Til að framleiða það magn þarf rúmlega 60 milljónir lítra mjólkur, eða sem nemur framleiðslu rúmlega 250 meðal búa hér á landi. Það fer langt með að jafngilda allri mjólkurframleiðslunni á Norður- og Austurlandi. Í samningnum er gert ráð fyrir að veita innflutningskvóta fyrir samtals 610 tonn af osti, eða sem nemur tæplega 10% af ostamarkaði hér á landi. Að mati Landssambands kúabænda er mjög líklegt að svo stórir tollkvótar muni hafa veruleg áhrif á ostamarkaðinn og þar með mjólkurframleiðsluna í heild sinni á komandi árum.

Til að setja málið í enn frekara samhengi, má benda á að framleiðslugeta í einu mjólkursamlagi Arla Foods, í Taulov á Jótlandi, er 65.000 tonn af brauðosti á ári. Það jafngildir ríflega tífaldri ostaframleiðslunni hér á landi.

Í samningnum er jafnframt gert ráð fyrir að Ísland fái tollkvóta til ESB fyrir 4.000 tonn af skyri, en í það magn þarf prótein úr um 12 milljónum lítra mjólkur; 500 tonn af smjöri sem í fer fita úr um 10 milljónum lítra og 50 tonn af osti, sem í fer um hálf milljón lítra mjólkur. Ástæða er til að geta þess, að allur tollkvóti ESB varðandi mjólkurafurðir er á formi birgðavöru, þar sem geymsluþol mælist í mánuðum. Stór hluti tollkvóta Íslands er ferskvara, þar sem geymsluþol er um 30 dagar.

2. Framleiðsla innanlands á nautakjöti undanfarna 12 mánuði er um 4.000 tonn. Þegar samningurinn er að fullu kominn til framkvæmda, er gert ráð fyrir að tollkvótar fyrir nautakjöt verði 696 tonn. Samtökin leggja þunga áherslu á að í útfærslu og framkvæmd samningsins verði miðað við ígildi kjöts með beini við útreikning tollkvóta. Að öðrum kosti inniber samningurinn heimildir um tollfrjálsan innflutning á nautakjöti sem nemur um 30% af umfangi nautakjötsmarkaðarins, en slíkt myndi að mati LK hafa algerlega ófyrirsjáanleg áhrif á nautakjötsframleiðslu hér á landi.

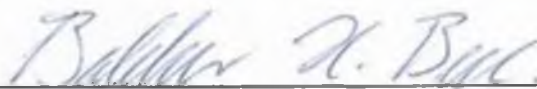
Í ljósi smæðar markaðar, leggja samtökin einnig þunga áherslu á að tollkvótum verði úthlutað fjórum til sex sinnum á ári til að koma í veg fyrir ójafnvægi á markaði. Til að setja stærð markaðarins í samhengi, má benda á að árið 2015 voru tæplega 19.000

nautgripir sendir í sláturhús hér á landi, samkvæmt upplýsingum frá Búnaðarmálaskrifstofu Matvælastofnunar. Til samanburðar er afkastageta sláturhúss Danish Crown í Holsted á Jótlandi um 4.500 nautgripir á viku. Ársframleiðslan hér á landi samsvarar því um eins mánaðar slátrun í einu dönsku sláturhúsi.

Allt frá árinu 2009 hefur Landssamband kúabænda leitað eftir samstarfi við stjórnvöld um leiðir til að efla íslenska nautakjötsframleiðslu, m.a. með endurnýjun á erfðaeefni holdanautastofnanna hér á landi. Sú leið sem stjórnvöld ákváðu árið 2015 að farin yrði í þeim efnum og uppfyllir kröfur landsins um dýraheilbrigði, er ein sú dýrasta og tímafrekasta sem völ er á. Hennar mun ekki gæta að neinu marki í framleiðslu hjá bændum fyrr en fyrsta lagi eftir 5-6 ár. Staðfesti Alþingi samninginn, verður hann væntanlega kominn að fullu til framkvæmda löngu áður en bændur verða komnir með öflugri kjötframleiðslugripi í hendur og verður þá gert að keppa við framleiðslu landa, þar sem dýraheilbrigði er miklum mun lakara en hér gerist. Það skýtur mjög skökku við þegar horft er til markmiða stjórnvalda, m.a. tveggja síðustu ríkisstjórna, um eflingu innlendarar búvöruframleiðslu.

Samtökin áskilja sér rétt til að koma á framfæri frekari upplýsingum á síðari stigum málsins. Þau lýsa sig jafnframt reiðubúin til að koma á fund nefndarinnar til frekari umræðu og skoðanaskipta.

Virðingarfyllst,

Baldur Helgi Benjamínsson

Framkvæmdastjóri Landssambands kúabænda